

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin., ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljati na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin., ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Franciškanska ulica Stev. 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 20 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znak.

Odgovorni urednik Radojvo Koren. Last in tisk „Učiteljske tiskarne“.

Telefon številka 118.

Avstrijski problem. — Volitve v Istri. — Dopisi. — Povodnji po vseh krajih. — Blamaža deželnega odbora. — Sprejem v Opatiji. — Albanski vstaji. — Velika nesreča na morju.

Avstrijski problem.

Gorica, 24. vel. travna.

Pod tem naslovom je napisal znani nemški pedagog Förster obširno razpravo v reviji »Österreichische Rundschau«. Cela razprava stoji na vzgojenskem stališču in je nekaka samoobramba proti nemškemu nacionalnemu časopisu, ki je napadlo Försterja radi njegovih besed glede vsenemške pesmi »Die Wacht am Rhein«.

Kot politiki se ne moremo mnogo pečati s tem izvajanjem, ki je namenjeno predvsem nemški mladini kot narodnovzgojni nauk. Omeniti hočemo le par točk, ki se tičejo naše avstrijske in domače politike.

Förster ima Nemce za prvi in odločilni faktor v Avstriji. Iz tega stališča izvaja tudi vse svoje nauke. S tem, da se Nemci sprizajajo z drugimi avstrijskimi narodi, ne smejo nikakor pozabiti, da so nositelji kulture in ohranjajoči element avstrijske države. Nemci smatrajo druge narode, predvsem seveda Slovence, za tuje, katere je treba pridobiti za nemško avstrijsko politiko, ki bi bila edina zmožna obvarovati Avstrijo razpada, ki ji grozi vsled prebujenja narodov. Nemci so le še »reducirana skupina« v primeri z veliko večino »sovražno mislečih narodov« v Avstriji.

Da je to stališče pogrešeno, ve vsak pameten avstrijski državljani. In Förster, mesto da bi vzgojeval nemške nacionalce, jim je še vzpodbujal, naj ne opustijo svoje dosedanje politike proti ogromni večini avstrijskega prebivalstva. Edino nemška kultura je poklicana, da reši Avstrijo! Drugi narodi pa naj se klanjajo tej kulturi in ji pomagajo do zmage nad Slovanstvom! Förster je velik pedagog in navdušen Nemec, zato ni čudno, ako rešuje na ta način avstrijski problem. Kar je politične resnice v tej razpravi, je edino le njegov izrek glede »Die Wacht am Rhein«. Pravi namreč, da pete te pesmi v Avstriji ni ravno lojalno in odlično druge narode, ne samo od nemštva, ampak tudi od Avstrije. Seveda Nemci se ne menijo za Avstrijo in še manj za druge narode, kaj še le za Slovence!

Ugodna rešitev avstrijskega vprašanja je odvisna le od Slovanov, zlasti pa še od nas Jugoslovanov.

Jugoslovani smo velika državno-pravna skupina, ki zahteva svoje narodne in državne pravice, ki so nam zanesljive že v temeljnih zakonih avstrijske države. Brez nas se ne more več računati, kar pripoznavajo vsi razsodnejši politiki. Tudi Nemci sami so se začeli v zadnjem času pečati z našim vprašanjem, katerega pa seveda rešujejo v naše zlo. Zato nas lahko veseli naša jugoslovanska misel, ki se širi vedno bolj povsod, kjer biva celokupen jugoslovanski narod. Od Mure do Balkana smo narod ene in iste krvi, enega in istega jezika! Z vsakim dnem smo močnejši in pride dan, ko bomo stali od prvega do zadnjega v bojni črti proti našim sovražnikom. Tedaj bo rešen avstrijski problem v naše dobro.

Avstrija je na razpotju. O tem pričajo svetovni dogodki in zgodovina narodov. Nemstvo v Avstriji kot tako ima svojo bodočnost edino le kot manjšina. Naj bi spreviedela naša vlada doktor je še čas in doktor ji ne odprejo oči dogodki izven državnih mej!

Iz Volosko-Opatije.

Deželnozborna volitve v Istri!

Politično društvo za Hrvate in Slovence predložilo je sledeče kandidatke za deželni zbor: v tretji mestni kuriji Josip Stihovič, ravnatelj posolnice v Puli, dr. Sime Kurjič, odvetnik v Pazinu in dr. Gjurjo Červar, odvetnik v Voloski; v četrti kuriji, izvenjske občine: Matija Škrbec, župnik-dekan, Krkavec, Josip Valentič, nadučitelj, Sv. Anton pri Kopru, dr. Ivan Poščič, odvetnik, Volosko, Josip Ribarič, profesor, Kastav, Josip Grašič, župnik, Beram, dr. Dinko Trnajstić, odvetnik, Pazin, Sime Červar, župnik, Zrenj, Ivan Sancin, učitelj, Pula, Luka Kirac, župnik, Medulin, dr. Ivan Zuccon, odvetnik, Pula, Anton Andrejčić, župnik, Poreč, Ambrož vit. Haračić, profesor, Mali Lošinj; peta splošna kurija: prof. Matko Mandić, državni posl. Trst, dr. Matko Laginja, odvetnik in drž. posl., Pula, prof. Vekoslav Spinčić, državni posl. Opatija.

To so kandidatje, ki nam jih je predložilo pol. društvo za Hrvate in

Slovence v Istri; ker obstoji pa le eno naše pol. društvo, in ker drugih naših kandidatov nimamo, bomo pač morali za sedaj osebne mržnje vreči v koš, in vsi kakor eden oddati glasove za može, ki so nam predloženi po političnem društvu. Ako ne bomo storili tega, pljunili bomo sami sebi v lice, in mirne vesti si moramo priznati, da sploh nismo vredni, da se drugače z nami postopa, kakor so postopali z nami svoječasno Italijani, ko so imeli popolno oblast nad nami. S tem bi dali našim sovražnikom v roke orožje, s katerim se sedaj uspešno proti nam bojujejo. Mi bomo obračunali z našimi ljudmi sami na pristojen način, a ni potreba, da se v naše stvari zabadajo razne nemške barabe in italijanska druhal, ki kar od veselja kriče in združeni pozivajo v boj vse, kar leze in kar gre, proti naši stranki v Istri, ki je sedaj razkosana in po njih mnenju lahko premagljiva.

Vsled osebnih napadov in sovrašva do gotovih oseb, od poedinih oseb, smo res prijadrali tako daleč, da lahko zgubimo mandat v XIV volilnem okraju, to je v mestni kuriji v kateri volijo mesta: Volosko-Opatija, Kastav, Podgrad, Klana, Moščeniče in Lovrana, kjer kandidira dr. Gjurjo Červar. Ali bode šla naša osebna mržnja res tako daleč, da nam bo ljubše, da prodre pri volitvah italijanski kandidat dr. Sandri iz Lovrana, za katerega tudi Nemci delajo z vso silo, kakor pa da prodre dr. Červar, ki je skozi in skozi naroden človek, ki ima le kakor človek svoje napake, kakor vsak drug človek, in če se bo kaj pregrešil, bomo z njim sami lahko obračunali ob za to zgodni priljubljenosti. Da pa ne bode kdo rekel, da gre tu edino v zagovarjanju osebe dr. Červarja, naj mu služi v dokaz

pisanje laških in nemških novin, ki vsled tega nerada v naših vrstah kar od veselja plešejo. Tako piše na primer zadnja tržaška »Wochenpost« o razdoru v naši narodni stranki, pod naslovom: Ein interessanter Kandidat.

Was muss Herr Dr. Gjurjo Červar für einen guten Ruf haben, dass seine Absicht, als Wahlwerber für den istrischen Landtag aufzutreten, selbst einen Teil der Südslaven, oder sagen wir vielleicht den anständigen Teil derselben zu der schärfsten Opposition gegen seine Person veranlasst.

So schreibt der »Slovenski Narod«!!! vom 15. d. m. wörtlich folgende Notiz: Tu prinaša ta čunja dobesedno prevod nesrečnega članka v »Slov. Narodu« od 15. maja 1914. kjer se dr. Červarja na najbrutalnejši način napada radi »Casin des Entragers«, potem pa dodaja: »Wir haben zu dem interessanten Kandidaten, der selbst einem Teile seiner kroatischen Wähler unsympathisch ist, nur noch zu bemerken, dass es für die Südbahn eine wahre Schande ist, dass dieser Mensch, der jeden deutschen Einfluss in Liburnien vernichten will und gleichzeitig unter seinen eigenen Volksgenossen als unsympathisch gilt, als Südbahn-Vertreter in der Abbazianer Kurkommission sitzt und dort über Wohl und Wehe des deutschen Kurortes entscheidet. Če nismo slepi, moramo pač priti po takem pisanju do spoznanja, zakaj se ravno z nemške strani tega človeka napada, in mi naj še tej bandi zato, ker jih dr. Červar pošteno lasa in jih drži na uzi, pri teh umazanih napadih pomagamo. Ali ni to dokaz, da je dr. Červar res agilen na narodnem polju? Menda ni potreba, da se še več pove, če se še navede, da ta cu-

nja potem med drugim tudi piše: »Die Agitation im Kurgebiete an der österreichischen Riviera hat in den letzten Tagen an Intensität zugenommen. Die Aufstellung eines italienischen Kandidaten in dem von der Landeswahlordnung ungerechlicherweise den Kroaten zugewiesenen Wahlbezirk Lovrana-Abazia-Castana ist gesichert und die Deutschen haben mit den Italienern ein formelles Wahlbündnis abgeschlossen, demzufolge sie einmütig für den italienischen Wahlwerber eintreten werden.« Kar naj nam tudi služi v dokaz, da pot, na kateri se sedaj pred volitvami nahajamo, glede dr. Červarjeve kandidature, ni prava, ampak za nas naravnost pogubonosna. **Disciplina mora vladati v naših vrstah, dokler se borimo pod narodno zastavo proti našemu sovražniku; a osebnosti morajo odpasti.** Sedaj je prepozno za kakšno spremembo. Kdor ne bo oddal svoj glas za po političnem društvu za Hrvate in Slovence v Istri predložene kandidate, ta je politično nezrel, ta je čisto navadni narodni rufljan. Ko bodo volitve gotove, ko bomo zopet zborovali na obnem zboru političnega društva, tedaj pa odpri vsak svoja usta in povej na glas, kaj ti je prav, in kaj ti ni prav. Naj te vrstice, napisane v dobrem namenu, ne bodo bob v steno, ker nas bode lahko, v slučaju katastrofe, samih sebe sram.

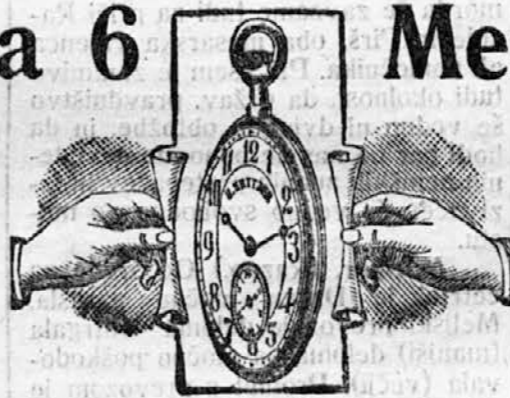
Slovenska zemlja.

IZ KRŠKEGA.

Železniški minister Forster se je v družbi deželnega predsednika,

Za birmo se priporoča tvrdka H. SUTTNER Ljubljana 6 Mestni trg 25

Nizke cene, prav solidna in dobra postrežba. Ceniki zastonj in poštine prosti.

Lastna protokoli-rana tovarna ur v Švici. Glavno zastopstvo tovarne ur »ZENITH«.

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

(Dalje.)

XLIII.

S čim se je zabaval mali Jakob Klemen.

Vitez Pardajan je spremil Marijaka do vrat Kolinskega dvorca. Bilo je nekako o polnoči. Marijak, razburjen nepopisno od prizora s kraljico, je govoril spotoma le malo. Toda prosil je prijatelja, naj stopi z njim v dvorec, in Pardajan je privolil.

Grof je dal takoj zbuditi kralja navarskega, Kolinjija in njihove tovariše.

Bodoči Henrik IV. je spal na žive in mrtve, ko so ga prišli tresti za rame.

Skočil je s postelje, pograbil meč in viknil z razburjenim glasom: »Ali se brijó?«

»Ne, sir. Gospod grof de Marijak je tu in bi vam rad povedal nekaj silno važnega.«

Mladi kralj navarski je izpustil meč in si oddahnil zadovoljno. Hudo je bil prebledel ob misli, da ga prihajajo buditi, ker se treba udariti. Še ko so ga oblačili, ga je prešinil zdaj-

pazdaj trepet. Zasmeljal se je in za mrmral:

»Hudiča, kaj se tako tresem? .. Le tresite se, mrha, videla boš še vse druge reči! ..«

Henrika Bearnskega je odlikoval velik moralen pogum; ni pa bil prost one fizične bolezni, ki je lastna skoro vsem nervoznim naturam: strah pred rano in gnus do krvi. Če pa je bilo treba udariti, se je bil dobro kljub temu.

Kakor hitro so bili zbrani vsi, kralj, Kolinji, Kondé in d'Andelot, jim je povedal Marijak, da pozna Katarina de Medičis njih zavetišče.

»Bežati bo treba,« je dejal Kolinji kratko.

»Treba je ostati,« je odgovoril kralj navarski trdno, čeprav se ni mogel ubraniti tresljaja. Če Katarina še ni dala obkoliti te hiše, ima namene, ki jih treba spoznati, naj stane, kar hoče.«

»Vaše Veličanstvo ima prav,« je rekel Marijak.

Poročal je nato točko za točko o svojem sestanku s kraljico. Sledilo je dolgo posvetovanje in sklenili so, da treba obvestiti kraljico Ivano, pravo glavario hugenotske stranke. Sicer pa so bili Katarinini predlogi v zadovoljstvo Kolinjija, ki je hrepenel iskreno po miru in se tudi navdušil ob misli, da pojde pomagat nizozemskim protestantom.

Sklenili so, da se odpravi Marijak čimprej, to je, kakor hitro odpro zjutraj mestna vrata.

Vrnil se je torej k Pardajanu, ki je bil napol zadremal v svojem naslanjaču, ter mu razložil, kaj se godi.

»Vidite,« je dodal na koncu, »moja prošnja do vas, dragi prijatelj, je tale. Moja odsotnost utegne trajati mesec dni. Sama sreča je hotela torej, da mi je prišlo na um predstaviti vas Alisi. Pojdite k njej, povejte ji, da sem moral iti h kraljici navarski, in da ji bo boljše prenašati ločitev, recite ji, da hočem porabiti to potovanje tudi v najin prid in priznati kraljici najino ljubezen. Verjetno je, da pride Ivana Albreška v Pariz; takrat, upam, ne bo nobene zapreke več, da postane Alisa moja žena. To, dragi prijatelj, so dobre novice, ki jih, prosim, ponesite moji ljubljenci. Ako jih izve po vas, li bodo tem dragocenejše.«

Prijateljta sta se razgovarjala še dobro uro o tem, kar ju je zanimalo najbolj na svetu, Pardajan o Lujzi, Marijak pa o Alisi de Luks. Nato sta se objela in vitez se je vrnil v Monmoransiški dvorec, da si privoščiči nekoliko počitka.

Marijak se je odpravil ob zori, kakor je bilo domenjeno.

Nekaj dni kasneje se je začela širiti po Parizu vest, da zadobi pomanjkljivi in šepasti senžermenski mir trdno in neomajno podlago. Kraljica je dala dober zgled in povedala glasno vpricho vsega dvora, da je zločin prelivati kri v imenu svete vere. Kralj je gonil nerese, vesel da je konec bojnega vznemirjenja. Pri-

digarji po cerkvah niso grmeli več in najbesnejši katolici so molčali, kakor da jim je zapovedano tako.

Kmalu je bilo še boljše: razvedelo se je, da se poroči Henrik Bearnski za Margerito Francosko in da se bodo vršile ob tej priliki velike slave; tudi Ivana Albreška pride takat v Pariz, in spremljali jo bodo vsi odlični hugenotje kraljestva.

Ljudstvo, dobro ljudstvo se je čudilo dvoru, ki je hotel izprva iztrebiti hugenote, zdaj pa jih je vzljubil mahoma tako prisrčno. In ker so mu bili poprej naznanili versko strast do skrajnosti, je bilo to ljudstvo dokaj razočarano po nenadnem preobratu.

No, proti koncu junija se je izprehajalo po Parizu mnogo znanih hugenotov; kmalu se je začulo, da je dospel gospod general in — o čudo! — da ga je vojvoda Giški objel in poljubil!

Vitez de Pardajan je blodil po Parizu ves ta čas kakor grešna duša.

Njegovo prizadevanje, najti Lujzo, ni rodilo zaželjenega uspeha.

Maršal Monmoransiški je bil vsak dan bolj mračen; nada mu je ugašala v srcu. In ubogi vitez je bil prepričan trdno, da so zavlekli Lujzo in njeno mater v kak grad na deželi.

Oče pa mu ne le, da ni prinašal obljubljenih novic, marveč izginil je bil popolnoma.

Večkrat je bil poizkusil vitez prodreti v notranjščino Memskega dvorca, kakor se mu je bilo posrečilo že enkrat. Potikal se je okrog dvorca in skakal čez vrtni zid in nazaj, toda videl ni niti Zanetinega obrazka, niti smešne butice Ijkove, niti pepelnice glave maršalovega oskrbnika; vrata in okna so bila trdovratno zaprta.

Da izpolni obljubo, ki jo je bil dal Marijaku, se je napolil vitez na dan prijateljevega odhoda k Alisi de Luks. Sprejela ga je z vročično radostjo, prav redko pri tem dekletu, vajenem skrajne previdnosti. Njena prva beseda je bilo vprašanje, ali zaročenec ni bil napaden, ko sta odhajala od nje.

»Pomirite se, madam,« je odgovoril Pardajan. »Vse je šlo po sreči. Ni nama bilo treba izdreti mečev, zakaj nihče naju ni napadel.«

»In vendar pridete sami, gospod,« je dejala Alisa.

Nato je povedal Pardajan, kako se jima je pridružil neznan plemič, k je povabil grofa h kraljici.

»H kraljici!« je vzkljknila Alisa trepetaje. »V Luver? .. Ah, odondot se ne vrne več!«

»Ne v Luver, madam! V neko hišo na Lesenem mostu. In vrnil se je iz nje zdrav in čil, to vem jaz, ki sem ga spremil v Betiziški dvorec.«

»Ali vam ni povedal ničesar o tem čudnem sestanku?« je povzela Alisa z negotovim glasom, vsa zmedena in zamišljena.

deželnega glavarja in drugih gospodov pripeljal tudi v Krško. Dasi smo prepoznali zvedeli, da pride vsoka gospoda tudi k nam, smo se zbrali v velikem številu pri mostu. Gospodu ministru es je poklonila tudi deputacija iz Radeč, ter ga je prosila za progno do St. Janža. Klerikalci so ministru predstavili občinski odbor, in celo liberalni mestni zastop popolnoma pa so v svoji hudomušnosti prezrli svojega »bodočega župana«, čeprav se je na vso moč silil v osprejde. Minister in njegovo spremstvo so si potem ogledali naše mesto, ter se potem odpeljali v Kostanjevico.

IZ ZAGORJA NA PIVKI.

Dolgo smo odlagali ta dopis, a zdaj ne moremo več. Naš župnik jih vendar že preveč uganja. Nobenega človeka ne pusti pri miru, po časopisih nas vlačijo in smešijo, na prižnici nas zmerja, po zakotnih oštarjih popiva in prepeva z različnimi ljudmi, prepira se in zabavlja čez možje-poštenjake. V cerkvi strelja golobe s puško, potem si pa napravi doma »rižot« iz njih; zid okrog cerkve nam je dal že dvakrat onesnažiti, enkrat s šmirrom, drugič s kravjekom. Vedno je okrog, nikoli ga ni doma, bolniki in novorojenci pa morajo čakati nanj po ves dan. Našemu dolgoletnemu županu je zagrozil, da ga bo odstavil, Matiju Čopiču je obljubil, da ga more uničiti. Popolnoma ohromelemu revežu J. Česniku je dovolila občina letne podpore 4 K, on se je proti temu pritožil na deželni odbor. V protest proti temu neusmiljenemu duhovniku so zložili nato človekoljubni tuji za tega reveža 48 K. S sodnijo ima vedno opravila, ali koga toži, ali je za pričo ali je tožen. Na cesti ljudi izziva in jih napeljuje v nepremišljene besede, potem jih pa toži. To je res prvi vzor duhovnika današnjih časov. Razum vasi Parje in par koritarjev nima pri nas nikjer nobenega upliva in spoštovanja. Ker se je v nedeljo na prižnici hvalil, kako velika prijatelja sta s škofom, smo mu privoščili te vrstice, da bo prišel še bolj v kredit. Prihodnjice bomo poročali kaj več, imamo še zaloge.

VOLČJI GRAD-KOMEN.

V nedeljo smo imeli tu tombolo v korist ubogim šolskim otrokom. Tombola, kakor tudi ples sta izpala dobro, tako, da se upa, da ostane precejšnja svotica za naše otročiče. Toda nekaj moramo tu pribiti. Društvo, ki je imelo tombolo v oskrbi, je razposlalo, kot je navada, plakate po vseh bližnjih vaseh, tako tudi v Sveto obema gostilničarjema, ki sta napravila le svojo narodno dolžnost in izobesila plakate, ki so vabili na tombolo v korist ubogim otročičem. Prošli teden, par dni pred tombolo, pride naš ljubi preč. g. dekan v Sveto in ojoj, kaj vidi tam! Nič več in nič manj kot plakat, ki je prosil nekako podpore ubogim otrokom. Toda, kar ne pride izpod žegnanih rok našega dekana, je vse hudičevco in tako je tudi naš dekan poskočil, kot zna le on, in kričal spet kot zna le on! Na koga? Na ubogega gostilničarja, kateri je precej že v letih a ni storil še nobenemu nič zalega. Največja njegova pregreha je, da je mož naprednjak in, da je bil na njegovi hiši plakat. Dekan se je proslavil s približno sledečimi besedami: »Kaj Vas ni sram, da pribivate na Vašo hišo te pohujljive karte! Ne zamerim mladim, če gredo proti nam, toda da tudi starci podirate pri mladini, kar mi dušni pastirji s trudom pridobimo itd.« Ha, ha, ta je pa lepa! Seveda tombola v korist ubogim šolskim mladini je pohujšljiva. Gospod dekan resno besedo! Ker vam je kot dušnemu pastirju pohujšanje tako zoprno, in ker je pri nas povsod vidite, zakaj ne vzamete palice in ne hitite kaznovati s šibo božjo pohujšljivce na Velikidol saj je menda ta še v naši dekaniji. Sicer pa dvomimo, če se spodobijo človeku, ki ima gimnazijo in bogoslovje za seboj, da kriči po cesti na ljudi, ki ga popolnoma nič ne brigajo! Kogar bo na cesti še tako prijel, naj mu obrne lepo hrbet in naj gre svojo pot, s tem bo pokazal, da je lahko sleherni kmet bolj olikan, kot človek, ki je potrgal 99 hlač po šolskih klopih. Naj omenimo še, da je naš dekan tudi v okrajnem šolskem svetu in pravi, da je tombola v korist ubogim šolskim otrokom — pohujšanje. Če to ne bo pomagal, bomo segli globokeje. — Amen.

Štajersko.

Narodna klerikalna nezavednost. Mariborska »Straža« tolče z obema rokama sama sebe po zobeh z notico, ki vabi verno slovensko ljudstvo za dan 7. junija na »veliko ljudsko veselico« v proslavo 500letnice, ki se ima omenjenega dne vršiti na Pobrežju pri Mariboru. Da narečajo klerikalci tako izrazito slo-

vensko veselico pri najtujšem slovenskoženskem krčmarju celega Pobrežja, Reibenschuhu, to preseza vse meje! Reibenschuh je znan, kot najzagrizenejši Nемец v Pobrežju in strupen sovražnik Slovencev. Kolikokrat se je v njegovi gostilni že pripetilo, da se je zagrizena nemčurska druha navalila na Slovence — ker so govorili med seboj slovensko! Reibenschuh nikdar ni branil Slovencev in pustil, da se je slovenske goste vrglo na cesto! Značilno je za našo klerikalno gospodo, da ima za to svojo prireditve dovolj krčmarjev klerikalnih pristašev, a dobiček naj ima, slovenske klerikalne backe naj striže — zagrizen Nемец!

Maribor. (Impertinence učitelja Zrnkota.) Znani renegat in sofabrikator »veleizdajniških ovadb«, suplent učitelj na vadnici Zrnko, je pričel v pravem pomenu besede divjati proti vsemu, kar je slovensko, ozir. slovenskega izvora. Pred par dnevi je konfisciral v III. razredu vadnice učencu V. neki svinčnik samo za to, ker ga ima slučajno v zalogi slovenski trgovec Weixl. Komaj je fantiček vzel v roke svinčnik, že je planil k njemu in ga mu iztrgal ter konfisciral. Svinčnik je dolg, kakih 40 cm in, ker je mehak, zelo pripraven za risanje, vsled česar ga n. pr. šolske se stre naravnost priporočajo. Zrnko pa je svinčnik zaprl v svojo miznico, strogo prepovedal slične svinčnike kupovati in s kaznijo zagrozil vsakemu učencu, ki bi ga seboj prinesel. Ta mož začenja očividno postajati srboriten. Značilna pa je njegava navzočnost na vadnici za naše narodne pardonarske razmere. Slovence, ki bi imel Nemcem nasproti toliko na grbi, bi bili na intervencijo »nemškega društva« že zdavno poglani v zadnjo zagorsko enorazrednico. Učitelj Zrnko sme seveda delati kar hoče. Apelliramo na naše merodajne kroge, da mu posvetijo več pozornosti. Če ne odleti tudi še na koga drugega par toplih, če bo to potem po volji, ali ne!

Maribor. (Se enkrat napad pred cirkusom »Kratelj«.) Po napadu naše nemčurske poulične fakinaže na mirne Slovence in Hrvatse, smo bili takoj prepričani, da so naši, v prvi vrsti pa Hrvat Ščurčič, le v najskrajnem silobranu, v brambi proti 10krat močnejšemu mobu, pograbil za orožje, odnosno nož. Ta naša domneva najde potrjenja v razgovoru, ki se je vršil pred dnevi v eni tukajšnjih krčem. Par pivcev se je namreč hvalilo, kako so bili »budišarji« tepeni, pri čemur je dejal eden, da se je zlasti odlikoval sin krčmarja Tscharyja (gostilna »k črnemu orlu« na Grajskem trgu, ki je imel preko obliža celo črno masko!). Ščurčičevega g. zagovornika bo to gotovo zanimalo. Če hoče zvedeti še kaj nadaljnega, naj se morda še zavzame tudi za priči Raehle in Pirš, oba mesarska vajenca ali pomočnika. Pri vsem je zanimiva tudi okolnost, da držav. pravdnštvo še vedno ni dvignilo obtožbe, in da hodi par od nas že ponovno navedenih nemških znanih prepepačev in izzivačev še vedno svobodno po mestu.

Maribor. (Razno.) Od srede na četrtek je Drava močno narasla. Meljski prevoz je deloma odrgala (manjši) deloma pa močno poškodovala (večji). Promet s prevozom je ustavljen. Pionirji so marljivo na delu. Izvlekli so tudi že par tucatov velikih splavalnih hodov. Pravijo, da je pri Beljaku odrgala Drava 2000 takih hodov. Stari, leseni most je v nevarnosti in bodo pri nadaljnem naraščanju reke ustavili promet na njem. — Minoli četrtek je pričelo goreti spotoma v vagonu vlaka 808 seno. Bilo ga je do 30 stotov. V Mariboru so požar pogasili. Zanetila je najbrže iskra iz lokomotive. — Petletni šinček mesarja Raehle je padel pod voz in se poškodoval. — 60letna M. Schweigla je padla ko je šla v klet, po stopnjicah in si zlomila desno roko. — Viničarju Koglerju je ušel vol in zabol del nekega kmeta ki je žival hotel ustaviti. — V Stražunskem gozdu se je ustrelil 19letni pekovski pomočnik V. Kralj. Bil je nekoliko melanholičen. Ker ga je pred dnevi pretepel neki mesar Schinck, bodo telo odprli. — Po okolici se klati neki 45letni, dobro oblečen možki, se izdaja za gozdarja grofa Palffyja na Ogrskem in izvablja dekletom denar. Ni izključeno, da bo skušal to tudi drugod. Mož ima plavč (blond) brke, okroglo lice in je črno oblečen.

Poplave. Zadnje dni je zopet močno deževalo. Po Gornjem in srednjem Štajerskem so napravile ujme in topel južni veter (Föhn) že velikansko škodo. Pri Gašteinu in v Gašteinu, je že vse v vodi. Železniška proga je mestoma (zlasti na državni progi) nevarno podprana in je promet proti Koroški večinoma čisto ustavljen. Mura in Drava ste močno narasli a iz njihovih pritokov je ved-

no več kalnega valovja. Bati se je, da stopi Drava, zlasti po Koroški, mestoma iz svoje struge.

Težave na pošti v Celju. Celjske poštne uradnike menda še ni srečala razsvetljenost. Ako govoriš slovensko, se ti odgovarja dosledno nemško. Pa ti pride mlad fantič, ki gotovo ne zna nemško, vpraša po pismih v slovenskem jeziku in uradnica: Was? ... Ali res nimajo naši poslanci nobene moči, da bi posredovali na Dunaju, da se napravi tukaj temeljita remedura?!

Automobilska nesreča v Šmarjeti pri Celju. K tozadnevni naši notici v četrtkovi številki »Dneva« se nam poroča sledeče: Avtomobil zdravnika dr. Žižeka iz Idrije je vozil v nedeljo ob četrtno deseto uro ponoči pravilno razsvetljen v smeri iz Celja proti Vojniku. Na široki državni cesti pred Šmarjeto je prišel nasproti dvovržen voz lesnega trgovca Clonfero. Avtomobilist se je v previdni počasni vožnji ob levi strani ceste izognil na skrajno mejo na levo, tako da je običajni sprednji del na kupu kamena, voznik pa je potegnil konje na napačno stran, mesto na desno na levo, kar je povzročilo nesrečo, da si je levi konj zlomil sprednjo levo nogo. Previdni vozniki in pravočasni ustavitvi avtomobila je pripisovati, da se ni zgodila večja nesreča. Toliko v pojasnilo od očividca, da tudi »Dan« ne bo pričelval tendencioznih notic nemških listov, ki niso v čast slovenski žurnalistiki.

Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug, sedež Laški trg, priredi na binškoštni ponedeljek, 1. junija 1914 v Ljutomeru v dvorani gospe T. Kukovec I. veliki obrtniški shod, da pokaže pota in sredstva, pomagati toli zamenjarenemu spodnještajerskemu obrtništvu. Radi ugodne zveze z vlakom, je dana prilika vsakemu, vdeležiti se tega pomembnega zborovanja. Začetek točno ob 10. uri dopoldan. Pridite vsi in agitirajte za častno udeležbo.

I. veliki obrtniški shod v Ljutomeru. Spored: Začetek točno ob 10. uri dopoldan. 1. Obrtna organizacija na Spodnjem Štajerskem (poroč. g. Bl. Zupanc). 2. a) Obrtnik in narodni boj. b) Obrtnik in kredit (poroč. Jak. Volk). 3. Strokovna obrtniška organizacija (poročevalec g. Iv. Rebek). 4. a) Naš obrtni naraščaj in šolstvo. b) Obrtni škodljivci (poroč. gosp. Josip Čretnik).

Gostovanje članov slov. dež. gledališča po Štajerskem. — V Mariboru prišlo ljubljanski igralci svoje gostovanje, na binškoštni ponedeljek, dne 1. junija, ko vpri-zore v Narodnem domu v ljubljanskem dež. gledališču sijajno uspelo burko »Maks v škripcih«. Dru-ga predstava se vrši v Mariboru, sredo, dne 3. junija, tretja in poslovična pa petek, dne 5. junija. V sredo se vprižori tri imenitne enode-janke: tragedija »Nihilistka«, burka »Metuljčica« in groteska »Maska satana«. Kdor hoče videti nekaj posebnega, čisto nenavadnega najpride k tej predstavi že radi »Maks v škripcih«, ki je nekaj čisto novega, izvanrednega in se nazi-vlja po pravici groteska, ne le radi svojega drznega napetega dejanja, temveč tudi radi svojega nepričakovanega frapantnega konca. V petek dne 5. junija se vprižori kot poslovična predstava »Vrag z g. M. Skrlbinškom« v naslovni vlogi. Že naslov sam pove, da nudi ta igra nekaj nevsakdanjega. O stvari je iz-pregovorimo. — Vmes gostujejo ljubljanski igralci v Ptujju 2. VI. in v Ljutomeru 4. VI., v katerih krajih se igra burka »Maks v škripcih«. — V soboto dne 6. junija se vprižori ista burka v Št. Jurju ob i. ž., nakar se ustavi ensemble za pet dni v Celju, v katerem vprižori tri predstave: nedeljo dne 7. junija, torek dne 9. junija in četrtek (praznik) dne 11. junija. Vpizore se iste igre v istem redu kakor v Mariboru. — Vmes nastopijo ljubljanski igralci na Vranskem, ponedeljek dne 8. junija in v Zalcu, sredo dne 10. junija. — Na Štajerskem gostujejo potem še v Trbovljah 12. junija, v Zagorju 13. junija in v Krškem 14. junija.

Goriško.

Gorica. (Preprečen samomor.) Kakor smo poročali, se je hotela neha deklica vreči v Sočo. Zvedeli smo sledeče: V nedeljo zvečer je dobila mati Sosson od svoje hčere pismo, v katerem ji sporoča, da se namerava deklica umoriti. Mati je tekla takoj na policijo, kjer pa radi pozne nočne ure niso mogli ničesar ukreniti. Pač pa sta šla drugo jutro dva policijska odposlanca k Soči, kjer pa nista našla nič sumljivega. Čez nekaj časa pa se je razširila vest da sta dva fanta potegnila iz Soče neko deklico, ki je hotela utoniti. Dognalo se je, da je deklica res do-

tična Rafaela Sosson, katero so nato poslali domov. Vroča kri nikdar ne miruje!

Gorica. (Aretacija.) Zaprli so Josipa Bole radi pohajkovanja.

Tržič. (Razžaljenje Veličanstva.) Tukajšnja žandarmerija je aretirala dva Laha, ki sta govorila nesramno o našem cesrju. Eden je iz kraljestva. Prepeljali so ju v goriške zapore.

Tržič. (Lep par.) Zaprli so 26-letnega Marcela Bosinelli in 24letno Antonijo Kozlovič, ki sta živela kot mož in žena, ne da bi se poročila. Zraven sta pa še kradla in goljufala, kjerkoli sta mogla.

Gorica. (Izpred sodišča.) Andrej Marušič, Franc Kranjc in Alojzij Devetak iz Opatjegasela so bili obsodeni vsak po 5 K globe, ker so pretepli nekega Lakoviča.

V imenu kulture in krščanstva. Lahi v Bengasu (Tripoli) so obsodili tri domačine Arabce na dosmrtno ječo, 3 na 30 let težke ječe in veliko drugih na 20 let. Obsodeni so hrabro branili svojo domovino proti laškemu prodiranju, zato bodo morali trpeti še v ječi do smrti ali pa malo manj. Vse to pa delajo Lahi seveda v imenu kulture in krščanstva!

»Soča« je bila zaplenjena, ker je priobčila ostro kritiko o avstrijski diplomaciji glede laških železničarjev, ki so zakrivila grd zločin razžaljenja Veličanstva in niso bili kaznovani!

»Corriere Friulano« zopet piše nesramno o Slovenceh. Naši ljudje bodo morali ob priliki tem ljudem pošteno naviti ure, da se bodo zapomnili, da živijo od naših žuljev in našega dela na naši zemlji!

Sokolska veselica, ki se vrši 7. junija v Mozetičevem vrtu ob Franc Josipovem tekalšču strašno bode goriške Lahe. Ne morejo razumeti, kako si upajo ti »privzdrani« Slovenci pripravljati veselice celo v mestu in sicer v sredini Gorice. Lahi naj bodo le lepo tihi in naj nas ne napadajo več, če hočejo še nekaj časa živeti v miru z nami! Kajti pride čas, ko bodo mило gledali na naše prireditve, katere sedaj tako nesramno napadajo! Slovenci, vi pa prihitite v velikem številu na Sokolsko veselico, da pokažete nesramnemu Lahu, da smo na svoji zemlji svoji gospodje!

Deževno vreme v zadnjih dneh je napravilo precej škode na polju. **Zrelotni izpiti v Gorici.** Na nemški realni gimnaziji se vršijo letošnji zrelostni izpiti od 9. do 16. julija; na realki od 11. do 16. julija; na liceju »Notre Dame« 7. in 8. jul.

Blama v Gorici. V stolnici na binškoštni nedeljo in ponedeljek po maši ob 10. uri. Na Travniku v nedeljo popoldne ob 5. uri. V nadškofijski kapeli ponedeljek pop. ob 5. uri in od torka do sobote vsak dan zjutraj po 7. uri.

Med Opčino in Sezano začne v kratkem voziti avtomobil. Voz je enak onim, ki vozijo od Gorice do Postojne in do Gradeža.

Mostič čez Sočo pri Podgori je vsled naraste Soče zaprt.

Gorica. (Izpred sodišča.) Krojač Anton Pertot je dobil 14 dni, ker je prodal zastavne listine svojega očeta.

Gorica. (Aretacija.) Zaprli so Matija Skabar radi prepovedanega povratka v mesto.

Gradišče. Tu začnejo v kratkem zidati obširno bolnišnico za bolne na pelagri. Stavba bo stala okoli 100.000 K.

Sesljan. (Veselica.) 1. junija se vrši na obali velika veselica za Rudeči križ.

Evangeljska cerkev v Gorici ima po zadnjem izveščju iz leta 1913. okoli 1880 članov, med temi 1400 vojaškega in 480 civilnega stanu.

Tržič. Včeraj se je vršila kolavdacija nove tovarne za sodo.

Gradišče. Most iz Zdravščine v Gradiško ostane vsled naraste Soče zaprt.

Odvetniški uradniki v Gorici se potegujejo za prost popoldan ob sobotah. Gospodje odvetniki bodo najbrž ustregli opravičeni zahtevi svojih uradnikov.

Tržič. (Aretacije.) Radi beračenja so zaprli Josipa Uršič in Otilija Deltin, oba iz Trsta.

Tržič. (Posledice deževnega vremena.) Ker je zadnje dni neprenehoma deževalo, so narasli potoki in poplavili vso okolico v Pamanu, Morosini in drugod. Travniki in polja so bila vsa pod vodo. Pa tudi morje se je vsled južnega vremena zvišalo in poplavilo obrežje.

Čitavnica v Solkanu priredi binškoštno nedeljo dne 31. t. m. cvetlični dan v prid domači ljudski knjižnici.

Dnevno.

Proti armadni politiki je izpregovoril češki poslanec Klofač v vojnem odseku avstrijske delegacije naslednje silno opravičene besede, ki jih priobčujemo doslovno zato, da se tudi pri nas širša javnost zave, kakšen duh veje v armadi. Klofač je iz-

vajal: »Armada je še do sedaj glavna opora vsega, kar v tej državi pomenja centralistični in protislovanski sistem. Prijazne besede iz vrst sedanjih vojnih ministrov so le male cene, ker od besed ministra Schönaiha in sedaj Krobotina do dejanj posameznih polkovnih poveljnikov je zelo daleč, zato ker praksa še vedno ne odgovarja zagotovilom, ki se nam jih daje in ker je duh v armadi v resnici vedno takšen, kakoršen je bil in če se oziramo na položaj Nemcev in Mažarov v armadi, da tudi Poljakov, je za nas druge Slovence do sedaj naravnost ponižujoč. Tudi ni res, kar govori gospod grof Clam Martinic, da je armada vzor narodne ravnopravnosti — resnica žalibog je ravno nasprotna, armada je germanizacijska organizacija in o respektu k naši narodnosti, o resničnem, pravičnem respektiranju narodnih čustev vojakov nemških in nemažarskih slišimo samo tu v delegacijah. Na naše pritožbe je lansko leto vojni minister odgovoril, da se nobenemu oficirju in možu ničesar ne očita, če se priznava k svojemu narodu, če govori v svojem materinskem jeziku, če občuje v krogu svojih krajanov. Kar se pa absolutno ne sme trpeti, je enostransko, ostentativno uveljavljanje lastne narodnosti, kar bi moglo vzbuditi vtis političnega uveljavljanja. Gospodje! Kako nevarno orožje je dano s tem v roke nemškimi predstojnikom. Vse, kar je minister označil, da se ne more očitati vojaku in oficirju, more vsak nemški predstojnik proglasiti za »uveljavljanje narodnosti.« In zakaj bi se priznavanje k svoji narodnosti ne smelo trpeti? Ker bi se s tem vzbudil vtis »političnega dela«! Vprašamo, ali je mogoče, da bi kdo priznavanje se k narodnosti mogel kdo smatrati za politični čin? Le človek, ki se s politiko peča, da ki v njej tiči, vidi v tem politične motive. Nemško-nacionalni oficirji bo videl v vsakem priznavanju Čeha, Slovence k svoji narodnosti — politično ozadje, med tem, ko je za Čeha, Slovence to prirodni izraz njegovega narodnega čuvstvanja. Tako je vojni minister v drugi besedi prvo besedo in obljubo izpodbil. Nam takšno zavijanje ne zadostuje; mi hočemo jasnega odgovora! In če pravi vojni minister, da radi svoje češke, slovenske, ali sploh slovanske narodnosti ni nihče zatiran, naj le vpraša češke ali druge oficirje slovanske narodnosti in garantiramo mu, da ne najde niti enega, ki bi se ne čutil radi narodnosti zatiranega. S predavanji o slednjih činih avstrijske armade na srečnih šolah ne bo mnogo pomagano, ker je dosti poslušalcev, ki od starišev vedo kako se s slovenskim vojakom v armadi ravna. Takšna armada bo stala kljub vsem prizadevanjem češkemu človeku tuja armada. Kdor se le nekoliko čuti Čeha, Slovana, je prestavljen v tuje kraje. Tam mine vsakoga narodnostni čut...« Toda, naj bo vojni minister zagotovljen, da se s tem odpor le poveča in vojaškemu duhu se le slabo pomaga s takšnimi sredstvi. Pri armadi vlada mnenje, da pozna avstrijski vladni sistem privilegirane in manj vredne narode. Zato je v armadi samo duh onih narodov, ki imajo nadvlado. In tako je po svoji tradiciji naša armada enostavno nemška armada in odgovarja najbolj Nemcem in njihovemu narodnemu čuvstvanju. Vsako češko, ali slovansko besedo se smatra takoj za separiranje in proti takšnemu »narodnemu agitatorju« se najstrožje postopa. Armada, ki se z zobmi in nohti brani proti opravičenim ljudskim zahtevam, ne more seveda računati na simpatije in ljubezen. Je in ostane nam tako dolgo tuja, tako dolgo, dokler ne spremeni svojega nazora na narodnostno vprašanje. Da bi se ne zdelo narodno, se sedaj iz pozdravnih telegramov polkov na najvišja mesta nič več ne rabi beseda »domovina«, temveč le — »država«. Tako gremo nazaj, takšen duh vlada v armadi. V ogrski delegaciji je govoril princ Windischgraetz, ki je pravilno konstatiral, v čem tiči v današnjih časih garancija za vspeh v vojni. Nele oboroženje in izvežbanost, nele število, ampak glavno je navdušenje, ki vlada v moštvi za stvar, za katero gre v boj. Dokler pa pojde naša mednarodna politika za cilji, ki so narodom brezbrizni, če ne celo škodljivi, se pa ne more računati na navdušenje vojakov za te cilje, če pride do vojne. In to tem manj, če kakšen narod doživlja je odiranje in to v armadi samih.« (Govor delegata Klofača z dne 26. maja 1914 v Budimpešti.)

V veliki zadregi so dunajski diplomati radi Albanije. Tam bo treba delati red, pa jim prihaja vroče pri samih misli, da bi morale delati red Avstrija in Italija same, ker dobro vedo, da bi se v tem slučaju kralju izcimila na albanskih tleh — avstrijsko-italijanska vojna. Zato stoka dunajsko časopisje in poziva na pomoč

Dalje v prilogi.

posamezne odbornike, zlasti temeljito je zasliševal seveda one odbornike, ki so pristali »Slovenske Ljudske Stranke« in Josipa Repovža, do čim so bili napredni odborniki bolj na kratko odpravljani.

Uspeh te preiskave je bil ta, da je deželni odbor na njega vloženo ovadbo v prepisu, na katerem je pa bilo seveda iz previdnosti zamolčano ime ovaditelja, odstopil državnemu pravdnstvu, ki je na to uvedlo poizvedbe in kazensko predpreiskavo.

Toda te poizvedbe so bile po predlogu državnega pravdnika samega kmalu ustavljene, ker se je sodno dokazalo, da je bilo postopanje vseh naprednih občinskih odborikov, zlasti pa tudi g. nadučitelja Vinkota Berceta in obeh skrutinatorjev Josipa in Matije Zupana vseskozi pošteno in pravilno.

Med tem časom prekinjeno postopanje zoper Josipa Repovža se je na to zopet nadaljevalo ter je prišlo do glavne razprave pred okrajnim sodiščem v Radečah, na podlagi katere je bil obsojen **Jože Repovž na denarno kazen 300 K — ali 10 dni zapora ter v plačilo vseh stroškov kazenskega postopanja.**

Jože Repovž je pri tej razpravi seveda vzdržal vse svoje obdolžitve in celo zopet na novo žalil tako, da je bil tudi zaradi tega obsojen.

Stvar je bila na to v drugi instanci, katera je postopanje iz nekaterih formalnih ozirov razveljavila, to zlasti zaradi tega, ker se ni izvršil dokaz po zaslišanju vseh dvaindvajset občinskih odborikov, kako da so glasovali pri volitvi dne 23. novembra 1913.

Zasebni obtožitelji, župan Ivan Majcen, Vinko Berce ter Josip in Matija Zupan so pa potem posebne vloge na sodišče stali pod dokaz celo vrsto okolnosti, ki bi jasno izkazale in prinesle na dan vse mahinacije, hujškanje in rovanje, ki se je vršilo iz golega sovraštva in brez vsake dejanske podlage zoper zgorajšnje ugledne naprednjake, katere bi se rado na opisani način onemogočilo ter uničilo. Predvsem je bila ta gonja naperjena proti nadučitelju Vinkotu Bercetu, ki je na potu gotovim osebami, ki so se že večkrat izrazile, da je treba na vsak način, če ne izlepa na izgrda spraviti Berceta iz St. Janža.

Pri drugi razpravi, ki se je nato vršila dne 6. maja 1914 v Radečah, je pa vršel Josip Repovž puško v koruzo ter prosil zasebne obtožitelje odpuščanja, kateri so tudi v svoji velikodušnosti in v svesti, da je bil Josip Repovž le orodje drugih oseb, odstopili od nadaljnjega preganjanja. Že nekaj dni pred to razpravo je Josip Repovž milo tožil in tarnal, »da bo prišel s to pravdo ob vse premoženje in da je prodal že dve ta lepši kobilici iz hleva, samo da bo plačal stroške, pa še ne ve, če bo zadost«.

Pred sodiščem v Radečah se je na to pri razpravi dne 6. maja 1914 sklenila poravnava sledeče vsebine:

»Obtoženec Josip Repovž priznava, da ne more nobenemu zasebnemu obtožitelju predbacivati, da so dne 23. novembra 1913 pri volitvi dveh članov v volilno komisijo za deželnozborske volitve goljufivo postopali, da prekljče vse obdolžitve, s katerimi je zasebne obtožitelje Ivana Majcen, Vinkota Berce, Josipa in Matijo Zupana dolžil goljufije in izrecno izjavlja, da nima nobenega povoda dvomiti na poštenosti imenovanih zasebnih obtožiteljev. Izjavlja, da je izrekel inkriminirane obdolžitve samo v razburjenosti vsled političnih prepričev ter obžaluje te obdolžitve, kakor tudi ad b 74/14 in sploh v predmetnih aktih se nahajajoče žalitve ter se jim zahvaljuje, da so odstopili od kazenskega postopanja. On se zaveže plačati za šolsko zastavo v St. Janžu na roke g. dr. Frana Novaka, odvetnika v Ljubljani, znesek 50 K in vse v tej zadevi narasle stroške tekom 14 dni, po pravomernosti odmerilnega sklepa pod izvršbo.« Dalje se je zavezal Jože Repovž tudi vsebinsko te poravnave objaviti v »Slovincu«, ki je prinesel svojčas notico o ovadbi deželnega odbora, pri čemur se je obtoženec zagovornik g. dr. Natlačan iz pisarne dr. Pegana, po kateri je bil Jože Repovž zastopan, osebno zavezal, da se bo ta notica v »Slovincu« priobčila.

S tem je bila končana ta zadeva, ki je imela namen napredno stranko v občini St. Janž, ki je po svoji večini neklerikalna, zlasti pa njene reprezentante agilnega župana g. Ivana Majcena, nadučitelja Berceta in druge politično obglaviti, zausnično pa so dobili obrekovalci in zlasti anonimni ovaditelji na deželni odbor.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Velikanska povodenj na Koroškem.

Že včeraj smo poročali o velikanski povodnji na Koroškem, ki je najhujše zadela naše brate in jim napravila velikansko škodo. Kakor da bi zla usoda ležala nad tem našim tužnim Korotanom.

Dne 28. t. m., v četrtek, je Zilja silno narasla in je vdrila v gostilno Deutschele, ki se nahaja ob perovski cesti med Beljakom in med Marijo na Zilji. Povodenj je taka, da je pretrgana vsaka zveza z Marijo na Zilji. Položaj je naravnost obupen. Vse hiše stoji pod vodo. — Škoda na poljih je ogromna. Prizadeti so večinoma naši ljudje, a gospodar dežele je Nemeč.

V Beljaku je narasla voda na 3 m 98 cm nad normalo. Okrog štiriideset trgovin je bilo zaradi povodnji zaprtih. Tudi Glavni trg, kakor je nekoliko na klancu, je v nevarnosti, da ga doseže voda. Za vsak slučaj so že pripravili čoln. Vsa pritična stanovanja ob dravskem obrežju stojijo pod vodo.

Včeraj zjutraj je voda začela padati, toda popoldne je začelo zopet deževati in voda je vnovič narasla. Desni in levi breg v Beljaku sta pod vodo.

Povodenj je žalibog zahtevala poleg ogromnih žrtev tudi človeško življenje. V Dolah je utonilo pet oseb.

Vsi mostovi so bolj ali manj poškodovani, v Mlinarjih je odnesla reka Zilja most. Lušarijski potok je napravil škodo v kanalski dolini. Porušil je cesto v daljavi štirih sto metrov. Potok je poškodoval tudi most na državni cesti proti Trbižu.

Slovinci kupujte sokolske koleke!

Najnovejša brzojavna in telefonska poročila.

Velika nesreča na morju.

Dva parnika potopljena. 700—800 oseb mrtvih.

Prvo poročilo.

London, 29. maja. Iz Amerike poročajo, da je parnik Canadian Pacific družbe »Empress of Island« trčil 30 milj od obrežja ob parnik Storsand, ki je vozil premog. Na »Empressu« je bilo okoli 1400 potnikov.

Faterpoint, 29. maja. Ob 3. uri zjutraj je došla brezlična vest, v kateri se poroča o nesreči parnika »Empress«, ki kliče na pomoč.

Zadnja vest.

Berlin, 29. maja. Iz New Yorka dospel telegram poroča, da število ponesrečenecv znaša 700 do 800. Oba parnika sta se potopila tekom 10 minut.

Vzrok katastrofe.

Vzrok katastrofe je bil grozovit vihar, ki je divjal na morju. Parnika sta trčila drug ob drugega v gosti neprodni megli ob izlivu Lorencotoka. Med pasažirji se je nahajalo 1240 oseb. Moštva je bilo 300 oseb.

Dosedaj so rešili

700 oseb, ki so vozile z »Empressom«. Prepeljani so v Rimonski. Med rešenci se nahaja tudi kapitan »Empressa«.

Pripovedovanja kapitana.

Kapitan je povedal, da je bil pred katastrofo sam na poveljniškem mostu. Naenkrat je zapazil, da drvi proti »Empressu« neki drugi parnik z veliko brzino. »Dal sem takoj povelje k obratu, toda — prepozno. V prihodnjem trenutku se je parnik, ki je vozil premog, zadržil v stran v »Empress« in ga preklal na dvoje. Poslani so bili klici na pomoč, toda v 10 minutah sta potopljena

oba parnika. Nastala je grozovita panika med potniki. Moštvo se je obnašalo vzorno. Najpreje so bile rešene žene in otroci, na to možje. Posadka sama je stopila v čolne naposled, kapitan zadnji.

Prva pomoč

pride. Dva parnika, ki sta pa že našla obe ladji potopljene. Po morju je plavalo 15 čolnov, napolnjenih s ponesrečenci.

Število žrtev.

Montreal, 29. maja. Po poslednjih uradnih poročilih je 678 oseb z obeh parnikov utonilo. Po eni vesti je bilo dosedaj rešenih 300 oseb, po drugi 700. 22 oseb je umrlo za ranami, ko so dospeli na obrežje.

Velikanska tatvina v Trstu.

Trst, 29. maja. (Telefonsko poročilo trž. uredništva »Dneva«.) Na tukajšnjem državnem kolodvoru je bilo ukradenih 45.200 K. Tatovi so pustili na licu mesta 8000 K ter mnogo vlomilnega orodja. Policija se je takoj spravila za vlomilci in je tri že izsledila. Pri enem vlomilcu so našli 6000 K. (Natančno poročilo sledi.)

POTRES.

Trst, 29. maja. Tukajšnji aparati na observatoriju zaznamujejo močne potrese v oddaljenosti 2000 km. Potresni sunki so trajali po 7 minut.

ALBANSKI KNEZ JO BO POPIHAL.

Dunaj, 29. maja. Položaj v Albaniji je postal za kneza tako neznosen, da se z vso resnostjo pripravlja, da jo odkuri.

PO SKLEPU LISTA.

Izlet N. S. M. O. v Sv. Križ. Tam se vrši prijateljski sestanek v gostilni Košuta ob 3. popoldne.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Mesečna soba, 2 lepi sobi z balkonom in prostim vvhodom se v Sodni ulici št. 6. I. nadstropje, takoj odda. 470—x

Pekarija, dobro idoča se odda v najem ali pa tudi proda. Poizve se pri Ivanu Mavcu, Ljubljana, Prečna ulica št. 3. 451—3

Sprejemajo se naročila novih in podpletenih nogavic. Marija Vesely, Poljanska cesta 7. (prilije.) 485-1

Kupi se dobro ohranjen stol na treh kolesih za prevažanje bolnika. Ponudbe pod A. G. na »Anončno ekspedicijo«, Ljubljana, Selenburgova ulica 6. 482—2

Šest let dobro vpeljana obrt, brez konkurence, v sredini mesta, katero vodi lahko vsakdo, se radi odpotovanja po jako nizki ceni proda. Ponudbe naj se pošiljajo pod »Prodaja obrti«, Ljubljana, poštno ležeče. 480—2

Dober jesih se dobi v vinski trgovini Karol Gregorčič, Wolfova ul. št. 12. Aurova hiša, II. nadstropje, levo, liter po 32 vinarjev. 473—4

Ste že bili v čevljarnici Antona Javernika, Trst, ulica Farnetto 33?? Sprejemajo se tudi popravila.

FRAN MALIS, diplomiran krojač. Trst. — Ulica Tor S. Piero 4 - Trst. Podružnica: Nabrežina 99.

Sladko vino

za dame zdravniško priporočeno in močno vino iz južne Dalmacije priporočeno

M. Žerjav, Stratiška ulica št. 31.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago. Solidna trdnika:

M. Krištofič - Bučar Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša. Neprekosljiva v

otročkih oblekah :: in rojstni opravi ::

»Singer« šivalni stroje ne prekošljivi v trajnosti in vsestransko uporabo.

»Singer« šivalne stroje dobite samo v naših prodajalnah z »S« izveškom.

Singer Ko.

delniška družba šivalnih strojev.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4. Novomesto, Glavni trg št. 45. - Kranj, Glavni trg št. 119. - Kočevje, Glavni trg št. 79. -

ZAHVALA.

Iskreno in toplo zahvaljujemo vse znance in prijatelje, ki so se našega

Vladimira

spomnili ob njegovi smrti. Časteč trpljenje so počastili samih sebe.

V Ljubljani, dne 28. maja 1914.

Dr. Fr. Ilešič
z obitelji.

FRAN KRAIGHER
krojaški mojster
Gospodarska ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga v eno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

„Zdravnik želodca“

Edna posebnost likerja je Zdravnik želodca

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izbornop upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

GVIDON ČADEŽ
Ljubljana, Mestni trg št. 14.

Ugodno kupite v modni trgovini za gospode in dečke klobuke, čepice, perilo, kravate in vse druge modne predmete.

11.50 = Velika zaloga = 11.50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj prijetnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3. Gg. učiteljem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

Modistinja

Minka Horvat,

Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Pozor stavbeniki! Pozor občinstvo!

Izgotovljene štedilnike

solidno domače delo, prodaja po jako nizkih cenah

Rudolf Geyer, ključar, mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 10. priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela, vrtna, — stopniščne in balkonske ograje, rastlinjake, t. t. d., ter vsa popravila. ::

